

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR

MD-2009, mun. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 63,
Republica Moldova
Tel/fax. (+373 22) 26-46-40

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО
ПО БЕЗОПАСНОСТИ
ПИЩЕВЫХ ПРОДУКТОВ

MD-2009, ул. М. Когăлничану, №63, г. Кишинев,
Республика Молдова
Тел./факс. (+373 22) 26-46-40

ORDINUL
mun. Chișinău

"18" 04 2018

Nr. 207

**Cu privire la aprobarea
Liniilor directoare de stabilire a criteriilor pentru
verificarea conformității cu legislația privind hrana
pentru animale și produsele alimentare
și cu normele de sănătate animală și
de bunăstare a animalelor**

Întru îndeplinirea prevederilor art. 4 din Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor și în conformitate cu prevederile Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană, Deciziei Comisiei 2006/677/CE de definire a Liniilor directoare de stabilire a criteriilor pentru efectuarea auditurilor în conformitate cu Reg.882/2004 și cu Hotărârea Guvernului 51 din 16 ianuarie 2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor,

ORDON:

1. Se aprobă Liniile directoare de stabilire a criteriilor pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor (se anexează);
2. Liniile directoare vor fi luate în considerare la efectuarea auditurilor interne de profil în conformitate cu art. 4 din Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor;
3. Serviciul audit de profil, va revizui și actualiza procedura specifică PS01/01 "Audit de profil al sistemului de control oficial" din 23/01/2017 în conformitate cu prezentele Linii directoare aprobate;
4. Controlul asupra executării prezentului ordin îl exercită Serviciul audit de profil.

Director general

Gheorghe GABERI

Definirea Linii directoare de stabilire a criteriilor pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și bunăstare a animalelor

Prezentele **Linii directoare de stabilire a criteriilor pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și bunăstare a animalelor**, transpune prevederile Deciziei Comisiei 2006/677/CE din 29 septembrie 2006 privind definirea liniilor directoare de stabilire a criteriilor pentru efectuarea auditurilor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și bunăstare a animalelor .

Prezentul document, cuprinde liniile directoare prevăzute la articolul 4 alin. (2) din Legea nr. 50 din 28 martie 2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor (în continuare Legea nr. 50/2013), care trebuie luate în considerare la efectuarea auditurilor interne de profil).

**LINII DIRECTOARE APLICABILE SISTEMELOR DE AUDIT ALE AUTORITĂȚII
COMPETENTE**

(Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor)

1. Obiect și domeniu de aplicare

Prezentele linii directoare oferă o perspectivă cu privire la natura sistemelor de audit și punerea lor în aplicare de către Autoritatea Competentă. Sistemele de audit sunt destinate să verifice dacă controalele oficiale referitoare la legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și la normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor sînt realizate în mod eficient și să permită realizarea obiectivelor legislației aplicabile, inclusiv respectarea planurilor de control naționale.

Prezentele linii directoare urmăresc să enunțe principii care să respecte și apoi să definească metode detaliate în vederea facilitării aplicării lor în cadrul sistemelor de control atât de diferite. Metodele alese pentru aplicarea principiilor prevăzute de prezentele linii directoare pot varia în funcție de dimensiunea, natura și complexitatea autorității competente responsabile de controalele oficiale.

2. Context și bază juridică – Legea nr. 50 din 28 martie 2013

Prezentele linii directoare stabilesc criteriile de efectuare a auditurilor prevăzute la articolul 4 alineatul (2) din – Legea nr. 50 din 28 martie 2013.

În acest context, următoarele extrase din respectiva lege trebuie luate în considerare:

Articolul 4 alineatul (2): criteriile operaționale aplicabile autorităților competente. În acest context, următoarele extrase din respectiva lege trebuie luate în considerare:

Articolul 4 alineatul (2): criteriile operaționale privind efectuarea controalelor oficiale. "Autoritatea competentă realizează audituri interne sau poate solicita realizarea de audituri externe la misiunile Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), la Direcția Generală Sănătate și Consumatori a Comisiei Europene (DG SANCO) și/sau la alte organisme internaționale cu atribuții în domeniu la solicitarea importatorilor, exportatorilor sau în caz de litigiu și adoptă măsurile necesare în funcție de rezultatele acestora pentru a asigura realizarea obiectivelor prezentei legi. Aceste audituri fac obiectul unei analize independente și se desfășoară într-un mod transparent"

Articolul 2: Noțiuni principale.

Prin "audit" se înțelege, examinare metodică și independentă a respectării modului de efectuare a controalelor oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale, produsele alimentare și cu normele de sănătate și bunăstare a animalelor, destinată să stabilească dacă activitățile și rezultatele aferente respectă dispozițiile stabilite și dacă aceste dispoziții sînt puse în aplicare cu eficiență și permit atingerea obiectivelor;

3. Definiții

În sensul prezentelor linii directoare, se aplică definițiile menționate la articolul 2 din Legea 50/2013, Legea 113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor. Trebuie luate în considerare în special următoarele definiții conținute în standardele ISO 19011 :2002 și ISO 9000:2000.

Prin „criterii de audit” se înțelege ansamblul de politici, proceduri sau cerințe pe baza cărora se compară dovezile de audit, cu alte cuvinte, în raport cu care se evaluează activitățile de audit.

Prin „plan de audit” se înțelege descrierea activităților și a dispozițiilor necesare pentru efectuarea unui audit.

Prin „program de audit” se înțelege un ansamblu format din unul sau mai multe audituri planificate pentru o anumită perioadă, într-un scop determinat.

Prin „echipă de audit” se înțelege unul sau mai mulți auditori care efectuează un audit, asistați, după caz, de experți tehnici.

Prin „auditată” se înțelege organizația care este auditată.

Prin „auditor” se înțelege persoana care are competența de a efectua un audit.

Prin „acțiune corectivă” se înțelege acțiunea de eliminare a cauzei unei neconformități detectate sau a altei situații nedorite.

Prin „acțiune preventivă” se înțelege acțiunea de eliminare a unei potențiale neconformități sau a altei situații nedorite depistate.

Prin „expert tehnic” se înțelege persoana care aduce echipei de audit cunoștințe sau expertize specifice.

În sensul prezentelor linii directoare, se aplică următoarele definiții:

Prin „organism de audit” se înțelege organismul care efectuează procesul de audit. Acesta poate fi o entitate internă sau externă.

Prin „proces de audit” se înțelege ansamblu de activități descrise la punctul 5.1 (abordare sistematică).

Prin „sistem de audit” se înțelege combinația dintre unul sau mai multe organisme de audit care efectuează un proces de audit în interiorul autorităților competente sau în ansamblul acestora.

Prin „lanț de producție” se înțelege un proces cuprinzând etape, inclusiv importul, începând cu și incluzând producția primară a unui produs alimentar, până la și incluzând depozitarea, transportul, vânzarea sau furnizarea către consumatorul final și, după caz, importul, fabricarea, depozitarea, procesarea, transportul, distribuția, vânzarea și furnizarea hranei pentru animale; astfel cum sunt definite la articolul 2 din Legea 113/2012 cu privire la stabilirea principiilor și a cerințelor generale ale legislației privind siguranța alimentelor.

4. Orientări generale

În cazul în care o combinație de sisteme de audit se aplică într-un stat (autoritate competentă), trebuie prevăzute mecanisme care să asigure că sistemele de audit acoperă toate activitățile, de control prevăzute în Legea 50/2013, inclusiv sănătatea și bunăstarea animalelor, și toate etapele lanțului de producție a hranei pentru animale și a produselor alimentare, precum și activitățile tuturor agenților sau ale organismelor de control în cauză.

În special în cazul în care un organism de control i se delegă sarcini de control și autoritatea competentă a ales să efectueze mai degrabă un audit decât o inspecție a organismului de control, obligațiile contractuale ale respectivului organism delegat trebuie să includă acceptarea cerințelor și a condițiilor de audit.

În afară de orientările specifice stabilite de prezentul document, trebuie să se facă trimitere la standardul ISO 19011:2002 pentru orientările generale.

5. Natura procesului de audit

5.1. *Abordare sistematică*

Planificarea, efectuarea și urmărirea gestionării auditului trebuie să facă obiectul unei abordări sistematice. În acest scop, procesul de audit ar trebui:

— să fie rezultatul unui proces de planificare transparent, bazat pe o analiză a riscului care identifică prioritățile în conformitate cu responsabilitățile autorității competente în temeiul Legii 50/2013;

— să facă parte dintr-un program de audit care garantează acoperirea adecvată a tuturor sectoarelor de activitate implicate și a autorităților competente în cauză din sectoarele reglementate de Legea 50/2013 la o frecvență corespunzătoare bazată pe riscuri, pentru o perioadă de cel mult cinci ani;

— să fie sprijinit de proceduri de audit documentate, precum și de înregistrări care să garanteze coerența între auditori și să demonstreze aplicarea unei abordări sistematice;

— să includă proceduri destinate generării constatărilor auditului, inclusiv identificarea dovezilor de conformitate și neconformitate, după caz, precum și de elaborare, aprobare și difuzare a rapoartelor de audit;

— să includă proceduri de revizuire a concluziilor auditului în vederea identificării punctelor forte și a punctelor slabe ale sistemului de control, a difuzării celor mai bune practici și a asigurării monitorizării acuțiunilor corective și preventive;

— să facă obiectul unei monitorizări și revizuirii pentru a se asigura că obiectivele programului de audit au fost atinse și pentru a se identifica posibilitățile de îmbunătățire.

În cazul în care, sunt prevăzute mai multe programe de audit, trebuie luate măsuri pentru a se asigura că respectivele programe sunt coordonate în mod eficient, astfel încât să se asigure un proces de audit continuu în cadrul tuturor autorităților competente în cauză. Programul sau programele de audit trebuie, de asemenea, să acopere toate nivelurile relevante ale ierarhiei autorității competente.

5.2 *Transparență*

Pentru a demonstra transparența procesului de audit, procedurile documentate trebuie să includă, în special, un proces bine definit de planificare a auditurilor, criterii de audit și mecanisme de aprobare și difuzare a rapoartelor de audit.

Gestionarea și aplicarea procesului de audit trebuie să fie transparente pentru toate părțile implicate. În special, trebuie să existe o transparență totală între organismul de audit și auditat. Asigurarea transparenței procesului de audit pentru celelalte părți implicate va

facilita difuzarea informațiilor și, în special, comunicarea celor mai bune practici în cadrul autorităților competente și între acestea.

Autoritatea competentă, trebuie să adopte măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că sistemele lor de audit sunt transparente, ținând seama de dispozițiile legislative și de alte dispoziții naționale. În acest scop, trebuie să se încurajeze practicile care îmbunătățesc transparența procesului. Câteva exemple de astfel de practici sunt prezentate în tabelul de mai jos. În cazul adoptării unor astfel de măsuri, autoritatea competentă trebuie să compare nevoia de transparență cu riscul de reducere a capacității sistemului de audit de a-și atinge obiectivele. Pentru a beneficia cât mai mult posibil de transparență, aceasta trebuie combinată cu o informare echilibrată, adică cu o combinație adecvată de conformitate verificată (constatări pozitive) și de domenii care pot fi îmbunătățite (constatări negative).

Exemple de practici care favorizează transparența unui proces de audit

Practicile organismului de audit	Auditat	În cadrul autorității competente	Ansamblul autorităților competente	Părți publice implicate și alte părți implicate
Accesul la procedurile documentate ale organismului de audit	✓	✓	✓	
Consultarea cu privire la planificarea programului de audit	✓	✓	✓	
Publicarea programului de audit	✓	✓	✓	✓
Prezentarea planului de audit	✓	✓		
Posibilitatea de a formula observații cu privire la proiectul raportului de audit	✓	✓		
Distribuirea raportului de audit final	✓	✓	✓	
Publicarea observațiilor auditatului cu privire la proiectul de raport		✓	✓	✓
Publicarea raportului de audit final	✓	✓	✓	✓
Publicarea sintezelor rapoartelor de audit finale și a raportului anual	✓	✓	✓	✓
Publicarea planului de acțiune al auditatului	✓	✓	✓	✓
Publicarea rezultatelor de monitorizare	✓	✓	✓	✓

Notă: Autoritatea competentă trebuie să aleagă practicile (prima coloană) și domeniul de aplicare al acestora (celelalte coloane) care corespund situației ei particulare.

5.3 Independență

Organismele de audit nu trebuie să fie supuse nici unei presiuni comerciale, financiare, ierarhice, politice sau de altă natură care ar putea să influențeze hotărârea acestora sau rezultatele procesului de audit. Sistemul de audit, organismul de audit și auditorii trebuie să fie independenți față de activitatea auditată și să nu se afle într-o situație părtinitoare sau de conflict de interese. Auditorii nu trebuie să auditeze sectoarele sau activitățile față de care au o răspundere directă.

Toate autoritățile competente implicate trebuie să introducă garanții pentru a se asigura că responsabilitățile și competențele în materie de activități de audit și de control, cum ar fi gestionarea și supravegherea sistemelor de control oficiale, sunt suficient separate.

În cazul în care echipa de audit face recomandări cu privire la acțiunea corectivă și preventivă, auditatul trebuie să aleagă metodele care vor fi aplicate pentru acest tip de acțiune. Participarea activă a echipei de audit la urmărirea trebuie să se limiteze la evaluarea adecvării planului de acțiune și a eficienței acțiunii corective și preventive. Auditații nu trebuie să fie în măsură să împiedice programul de audit, constatările sau concluziile auditului. Aceștia trebuie consultați cu privire la proiectul de raport și, după caz, observațiile acestora trebuie luate în considerare de către echipa de audit într-un mod transparent.

Următoarele puncte pot contribui la asigurarea faptului că procesul de audit garantează atât independența organismului de audit, cât și pe cea a echipei de audit:

- trebuie asigurat un mandat clar, documentat, care acordă competențele necesare pentru efectuarea auditurilor;
- nici organismul de audit, nici echipa de audit nu trebuie să fie implicate în gestionarea sau supravegherea sistemelor de control auditate;
- în cazul auditărilor externe, organismul de audit și echipa de audit trebuie să se afle în afara ierarhiei organizației auditatului și să fie independente de aceasta;
- în cazul auditurilor interne, următoarele principii generale trebuie aplicate pentru a garanta independența și transparența procesului:
 - organismul de audit și echipa de audit trebuie desemnate de conducere;
 - organismul de audit și/sau echipa de audit trebuie să răspundă în fața conducerii;
 - un control trebuie efectuat pentru a se asigura că nu există nici un conflict de interese pentru organismul de audit sau pentru echipa de audit.

Organismele de audit independente trebuie să fie externe față de conducerea activităților auditate sau separate de aceasta. Organismele de audit interne trebuie să răspundă în fața celui mai ridicat nivel al conducerii din cadrul structurii organizaționale.

În cazul în care expertiza tehnică necesară pentru audit este disponibilă numai în cadrul unei autorități competente, trebuie luate măsuri pentru ca echipa de audit să rămână independentă. În cazul în care activitățile de control sunt organizate la scară regională, este posibil schimbul de specialiști tehnici, pentru a garanta independența acestora.

5.4 Examinare independentă a procesului de audit

Pentru a verifica dacă și-a atins obiectivele, procesul de audit trebuie să facă obiectul unei examinări de către o persoană sau un organism independent. Această persoană sau acest organism independent trebuie să dispună de o autoritate, de o expertiză și de resurse suficiente pentru a-și îndeplini misiunea în mod eficient. Abordările față de examinarea independentă pot varia în funcție de activitate sau de autoritatea competentă. În cazul în care un organism sau un comitet a fost înființat în vederea examinării independente a procesului de audit, una sau mai multe persoane independente trebuie să facă parte din respectivul organism sau comitet. Aceste persoane independente trebuie să aibă acces la procesul de audit și să fie abilitate să contribuie din plin la acesta.

Trebuie luate măsuri pentru remedierea oricărei deficiențe identificate în procesul de audit de către persoana sau organismul independent.

6. Punerea în aplicare a procesului de audit

6.1. Pentru a respecta dispozițiile articolului 4 alineatul (2) din Legea 50/2013, sistemul de audit trebuie să ia în considerare următoarele:

(a) Verificarea respectării dispozițiilor prestabilite pentru a se atigura că controalele oficiale sunt efectuate astfel cum s-a prevăzut și că toate instrucțiunile sau liniile directoare comunicate personalului responsabil cu controalele oficiale sunt respectate. Această operațiune poate, într-o mare măsură, să fie efectuată printr-o revizuire a documentelor, dar va necesita și o verificare la fața locului. Echipa de audit trebuie să dețină bune cunoștințe și competențe generale în materie de audit pentru realizarea acestui obiectiv al auditului.

(b) Verificarea punerii în aplicare eficiente a dispozițiilor prestabilite. Pentru a evalua în ce măsură rezultatele prevăzute sunt atinse, trebuie inclusă o aplicare operațională la fața locului. Această fază trebuie să includă o evaluare a calității și a consistenței controalelor, precum și activități de audit la fața locului. Echipa de audit trebuie să dețină competențele tehnice necesare pentru realizarea acestui obiectiv al auditului.

(c) Sistemul de audit trebuie, de asemenea, să încerce să determine dacă dispozițiile prestabilite permit atingerea obiectivelor Legii 50/2013 și în special, a planului de control național multianual integrat unic. Această fază trebuie să includă o evaluare a competenței controalelor oficiale în ceea ce privește, de exemplu, frecvența acestora și metodele utilizate, luându-se în considerare structura lanțului sau a lanțurilor de producție, precum și a metodelor și a volumului de producție. Echipa de audit trebuie să dețină cunoștințe și o înțelegere aprofundată

în ceea ce privește auditarea sistemului și totodată, competențe tehnice adecvate pentru realizarea acestui obiectiv al auditului.

Pentru a stabili dacă dispozițiile prestabilite permit atingerea obiectivelor în conformitate cu litera (c) menționată anterior, trebuie să se țină seama de următoarele:

Criteriile de audit trebuie să includă obiectivele strategice care decurg din Legea 50/2013 și Legea 113/2012 (inclusiv planul de control național multianual integrat unic) și din legislația națională.

Auditurile trebuie să aibă ca scop prioritar dispozițiile de control cu privire la controlul punctelor critice în cadrul lanțului sau al lanțurilor de producție. Accentul trebuie pus pe evaluarea capacității dispozițiilor prestabilite de a oferi garanții suficiente pentru: (a) siguranța produsului sau a produselor finale și (b) conformitatea cu celelalte dispoziții ale legislației privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor. Pentru a atinge acest scop, auditul sau auditurile trebuie să depășească, în cazul în care este posibil, barierele administrative.

6.2. Rapoartele de audit

Rapoartele de audit trebuie să conțină concluziile clare ce rezultă din constatările de audit și după caz, din recomandări:

— *Concluziile* trebuie să se refere la conformitatea cu dispozițiile prestabilite, la eficiența punerii în aplicare și la capacitatea dispozițiilor prestabilite de a realiza obiectivele enunțate, după caz. Acestea trebuie să se bazeze pe dovezi obiective. În special, în cazul în care concluziile se referă la capacitatea dispozițiilor prestabilite de a atinge obiectivele enunțate, dovezile pot fi obținute din compilarea și analiza rezultatelor mai multor audituri. În acest caz, concluziile trebuie să depășească barierele dintre diferite instituții, diferitele servicii ale autorităților și diferitele autorități implicate.

— *Recomandările* trebuie să se refere la rezultatul final dorit, mai degrabă decât la mijloacele de corectare a neconformității. Recomandările trebuie să se bazeze pe concluzii riguroase.

6.3. Urmărirea rezultatelor auditului

În cazul în care acest lucru este adecvat, un plan de acțiune trebuie elaborat și realizat de către auditat. Acest plan trebuie să propună acțiuni corective și preventive, pe baza unui calendar, pentru a remedia orice deficiență identificată de audit sau de programul de audit. Echipa de audit trebuie să evalueze caracterul adecvat al planului de acțiune și poate participa la verificarea punerii sale în aplicare ulterioare:

— *Un plan de acțiune* permite echipei de audit să verifice dacă acțiunile corective și preventive sunt suficiente pentru a răspunde recomandărilor raportului de audit. Planurile de acțiune trebuie să includă o analiză a riscurilor care identifică prioritățile și un calendar pentru

punerea în aplicare a acțiunilor corective și preventive. O gamă largă de diferite planuri de acțiune poate fi considerată ca fiind satisfăcătoare. Auditatul este cel care alege dintre diferitele opțiuni disponibile.

— *Acțiunea corectivă și preventivă* nu trebuie să se limiteze la cerințele tehnice specifice, însă trebuie să includă, după caz, măsuri la nivelul sistemelor (de exemplu, comunicarea, cooperarea, coordonarea, revizuirea și raționalizarea proceselor de control etc.) O analiză a cauzelor care stau la originea oricărei neconformități trebuie efectuată de către auditat pentru a determina acțiunea corectivă și preventivă cea mai adecvată. Orice divergență de opinii dintre auditat și echipa de audit trebuie soluționată.

— *Încheiere*: trebuie stabilite mecanisme pentru a garanta că planurile de acțiune sunt adecvate și că acțiunile corective și preventive sunt realizate în mod eficient și în termenul limită prevăzut. Procedurile de verificare a încheierii planului de acțiune trebuie stabilite de comun acord de către auditat și echipa de audit.

6.4. Resurse

Autoritatea competentă trebuie să dispună de competențe și mijloace de execuție suficiente, pentru stabilirea, punerea în aplicare și menținerea unui sistem de audit eficient.

Trebuie puse la dispoziție resursele umane și conexe necesare pentru a asigura gestionarea, monitorizarea și revizuirea procesului de audit, ținând seama de faptul că toate autoritățile competente și activitățile de control ale acestora trebuie auditate în decursul unei perioade de cel mult cinci ani. Standardul ISO 19011 oferă orientări generale cu privire la resursele necesare pentru audit. Pentru a dispune de expertiza necesară pentru finalitatea și obiectul auditului și al programului (programelor) de audit, echipa de audit poate fi constituită din orice combinație de auditori generali și specializați și experți tehnici. Trebuie asigurată, de asemenea, obiectivitatea și independența echipei de audit, în special în cazul în care sunt necesari experți tehnici. O rotație a auditorilor și/sau a echipelor de audit se poate dovedi utilă.

6.5. Competența auditorilor

Competența și criteriile de selecție a auditorilor trebuie stabilite în funcție de următoarele elemente:

- cunoștințe și competențe generice – principii, proceduri și tehnici de audit; competențe de gestionare și de organizare;
- cunoștințe și competențe tehnice specifice;
- calități personale;
- educație;
- experiență profesională;
- formare și experiență ca auditor.

Este esențială instituirea unui mecanism care să garanteze coerența auditorilor și menținerea competențelor lor. Competențele necesare echipelor de audit variază în funcție de domeniul auditat din cadrul sistemelor de control sau de monitorizare. În ceea ce privește cunoștințele și competențele tehnice ale auditorilor, trebuie să se țină seama, de asemenea, de cerințele de pregătire a personalului însărcinat cu controalele oficiale.